

ОРГАНІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Закордонний досвід показує, що організації обирають різні напрями моделей стратегічної дії. Так, відомий економіст Майкл Портер [1] вважає, що існують три загальні стратегічні напрями для досягнення і підтримки конкурентоспроможності:

- лідерство за найменшими сукупними витратами - дозволяє забезпечити перевагу в конкурентній боротьбі за рахунок нижчих продажних цін;
- диференціація - дозволяє забезпечити конкурентну перевагу за рахунок ексклюзивності товару (послуги), що дає можливість встановити ціну вище номінальної;
- фокусування - дозволяє організації фокусувати свою увагу на якому-небудь секторі, де вони можуть працювати ефективніше, ніж їх конкуренти, на основі нижчих цін або диференціації.

У розглянутих напрямках управлінський облік повинен забезпечити отримання інформації про реальні витрати на випуск продукції і про можливості їх зниження за рахунок проведення режиму економії. Без цієї інформації не можна говорити про розширення виробництва, зміну асортименту, якості, надійності і, тим паче, про конкурентоспроможність продукції.

Процес вироблення стратегії повинен бути заснований на аналізі стратегічного положення організації (компанії) і включати не тільки цілі діяльності і зовнішні умови її функціонування, для оцінки потенційних можливостей розвитку і можливостей банкрутства, але й ресурси компанії (матеріально-речові, фінансові, трудові, організаційні), а також прийнятність стратегії для впливових акціонерів, що беруть участь в процесі ухвалення рішень. Вочевидь, що процес вироблення стратегії має на меті її реалізацію у вигляді: - планування технічних (устаткування, машини, обчислювальна техніка і тому подібне), людських, фінансових ресурсів; - структури організації (функціональна, цехова, матрична); - системи контролю за діяльністю організації, включаючи систему винагороди, організаційну культуру і тому подібне.

Дослідивши зарубіжний досвід управлінського обліку, можна прийти до висновку, що його призначення - задоволення потреб керівників, а в ширшому сенсі - потреб внутрішніх користувачів інформацією компанії.

Отже, стратегічний управлінський облік, заснований на потребах розробників стратегії компанії, яким для ефективного коректування своїх дій необхідні поточні дані про зміни в стратегічному положенні компанії.

Необхідно відзначити, що з погляду стратегічного управлінського обліку прибуток розглядається не як фінансовий результат внутрішньої ефективності організації (компанії, фірми), а результат, що отримується окремою фірмою щодо існуючих і потенційних конкурентів. Іншими словами, система управлінського обліку розглядається щодо витрат, цін, об'єму попиту і фінансового положення на ринку. Такий підхід до формування фінансового результату, безумовно, відображає ринкову стратегію обліку і може бути використаний в практиці вітчизняних підприємств.

Ідеї стратегічного управлінського обліку вельми важливі для вітчизняної облікової практики в умовах сучасного виробництва, оскільки трансформація українського обліку в світову практику є важливою ланкою в розвитку міжнародних економічних зв'язків і поліпшенні інвестиційного процесу.

Список літератури:

1. *Портер Майкл Э.* Конкурентная стратегия: способы анализа отраслей и конкурентов. Изд-во Фри пресс, 1980;
2. *Давидюк Т.В.* Стан та перспективи розвитку управлінського обліку// Соціально-економічний розвиток України: проблеми та перспективи : кол. монографія / ред. *О.В. Манойленко.* – Харків : НТУ «ХПІ», 2015.

АЛЬОШИН С.Ю., канд. екон. наук, ст. викл., НТУ «ХПІ»

ГОЛУБЄВА О.О., магістрант, НТУ «ХПІ»

ОСОБЛИВОСТІ ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ ВІТЧИЗНЯНИМ СУБ'ЄКТАМ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Податок на додану вартість завжди був і, напевне, залишиться важливим як для держави, в плані наповнення державного бюджету, так і для платників податків певної категорії, які в силу законодавчих приписів просто зобов'язані